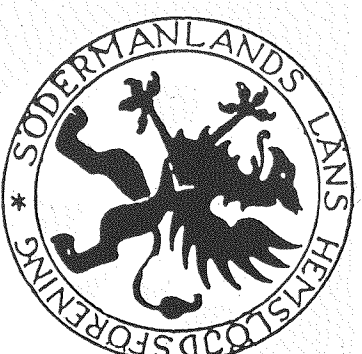

HANDLACGET

TIDNING FÖR SÖDERMANLANDS LÄNS HEMSLÖDSFÖRENING

NR 1 1993

Inspirationsbilder från boken *Shaker, life, work and art*. Cassells Publishers Limited. Den vänstra bilden visar en byrålåda med praktiska tillbehör för sömnad. Den högra redskap för osttillagning. Allt är enkelt, materialsnålt, funktionellt och välgjort. Shakers tillverkade tingering som de ansåg opassande för bruk i hemmet, tingering som var onödigt.

Inspirationsbilder från boken *Shaker, life, work and art*. Cassells Publishers Limited. Den vänstra bilden visar en byrålåda med praktiska tillbehör för sömnad. Den högra redskap för osttillagning. Allt är enkelt, materialsnålt, funktionellt och välgjort.

VAR MED I TÄVLINGEN

SÖRMLÄNDSKT HANTVERK 1994

Tävlingen är instiftad för att främja utvecklingen av nya slöjd/hantverksprodukter som är brukbara i vardagen – 90-talets vardagsföremål.

Det kan vara till exempel husgeråd, trädgårdsredskap, verktyg, leksaker och spel, möbler, textilier, kläder – allt som vi kan ha nytta av i vardagslivet.

VARTANNAT ÅR
Tävlingen återkommer hädanefter vartannat år. Vi hoppas att det ger mer tid för ideer och tillverkning.

PRISER
Prissumman 10.000 kronor fördelar juryn på det sätt den finner bäst. En produkt ska dock utses till ett första-pris.

Tävlingsbidragen ska ha en ny form, klar funktion samt god teknisk och

IDÉSPRUTA/FORMGIVARE OCH HANTVERKARE – ARBETA TILLSAMMANS!

Vem som helst som har en bra idé – gå till en hantverkare och låt tillverka den och lämna in den tillsammans. Årets andraprstagare lämnade in sina första bidrag till den här tävlingen bara för att vi efterlyste samarbeten.

I vår allmer rationaliserade fabriksstillverkning är det här ett bra sätt att få fram de produkter som man vill ha men som inte finns att köpa i affär. Så gjorde man förr, gick och beställde det man behövde, i den form, storlek och det material man ville ha.

GAMMAL FORM. NY FORM. GOD FORM.

Tävlingsbidragen ska ha en ny form, klar funktion samt god teknisk och

konstnärlig kvalitet. De ska också vara tillverkade under de närmaste två åren som gått.

Bästa inspirationen till en ny form får man genom att studera formen på gammalt bruks-hantverk och sen omsätta det i ny funktion.

Lokala hembygdsgränder eller museer kan ha fina samlingar – kontakta lokala hembygdsföreningen. Eskilstuna museum – kontakta Kjell Nordeman, tel 016-10 28 98. Södermanlands museum – kontakta Eva Thunér-Ohlsson. Textilier på Gripsholms slott – kontakta oldfrun Margareta Degernan, tel 0159-124 03.

Böcker för inspiration finns i Kulturhistoriska bokhandeln på Nordiska museet – beställ boklista på tel 08-666 46 26.

RÄTT ATT DELTA

Alla slöjdare/hantverkare och idéprutor/formgivare som bor och arbetar i Sörmlands län får dela i tävlingen.

JURY

Jurys sammansättning meddelas under nästa år. Juryn kommer att bestå av tre personer med stor kompetens och vana vid att bedöma hantverk.

TÄVLINGSREGLER

Skicka efter dem från Södermanlands läns Hemsjödsförening, Ö. Kyrkogatan 48, 611 33 Nyköping, tel 0155-2818 30.

Läs mer om:

Resultatet av tävlingen 1992
Upprop till keramiker
Vävsektionens kommande resa
Sommarkurs i finnväv

sid 2
sid 3
sid 3
sid 3

Efterlysning: Linne, kallmanglar
Feriefortbildning för lärare
Fortbildning för slöjd- och
textillärare
Kalendarium

sid 4
sid 4
sid 4
sid 4

FÖRSTA PRIS

i SÖRMLÄNDSKT HANTVERK 1992 med mottot Svamplockarglädje är tillverkat av Anders Moberg, Baggetorp, Katrineholm.

Mottot stämmer väl överens med föremålet som är en svampkorg i svepleknik med ribbor i korgens sidor och botten. Till korgen hör också en svampkniv med tagelborst i skafftändan vars slida av trä är fästad på korgens utsida. Korgen är tillverkad i sälg.

Juryns motivering lyder: En korg med stor hållbarhet, god funktion, god teknisk kvalitet. Genialt med fastsatt kniv och borse. Klart nytänkande. Gärna fler storlekar.

ANDERS MOBERG arbetar till vardags vid Svensk bilprovning i Katrineholm som biträdande sektonschef. Trä är hans stora fridsintresse och han har gått flera av hemslöjdsföreningens länsanknutna träslöjdskurser. En egen verkstad finns i den gamla bagarstugan på tomten hemma i Baggetorp.

Idén till korgen väkte fram under praktisk svamplockning. Anders hade redan tidigare tillverkat

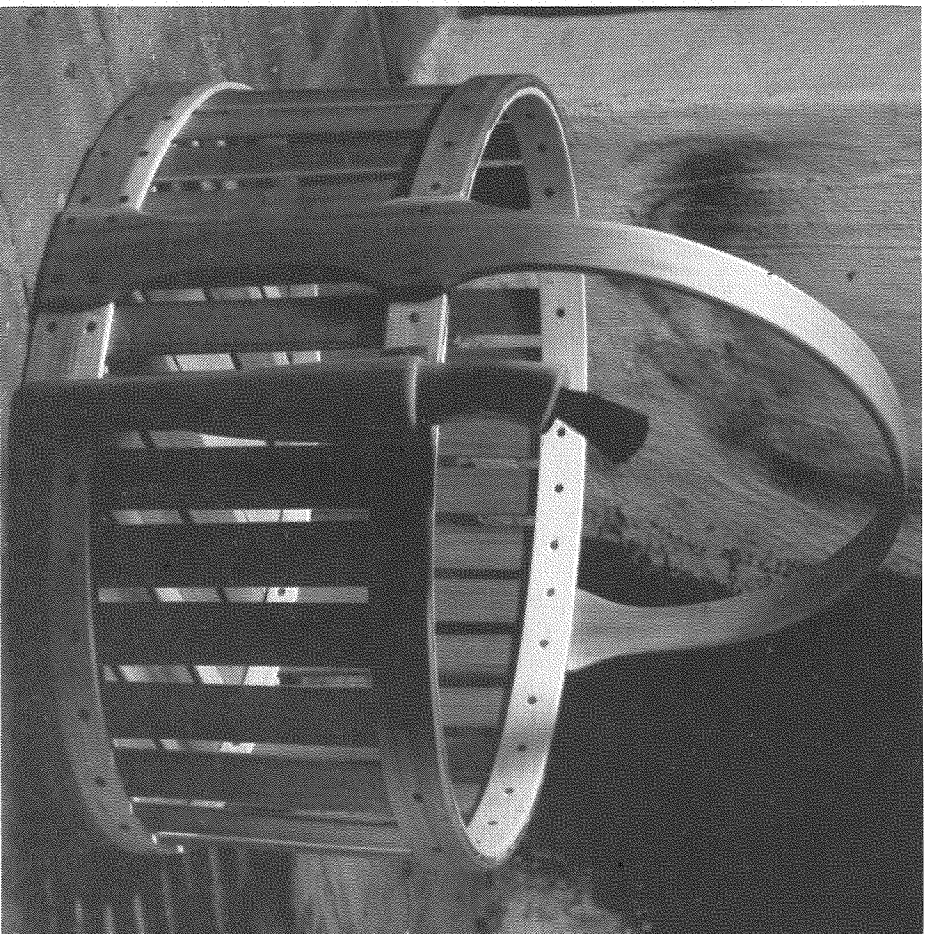

Foto: Nillas Palmkint

svampknivar med borst i skaffet men tyckte att det var svårt att hålla reda på kniven som ibland låg underst i korgen eller också var slidan försvunnen.

- Jag visste vad jag ville ha, hur funktionen skulle vara på korgen säger Anders, men jag fundrade och provade på olika lösningar.

Ungefär samtidigt som Anders arbetade med ideerna till sin korg utlystes tävlingen. - Eftersom det fanns ett nytänkande i korgen tyckte jag att det kunde vara av intresse att lämna in den, säger Anders.

Och visst finns det ett intresse för korgen. Den har beundrats av många och Anders har redan fått flera beställningar på korgen från svamplockarentusiaster. Han har även fått förfrågningar på större storlekar.

Hur det kändes att vinna?

- Omskakande. Jag hade inga tankar på det, utan ville mest ha ett utlåtande från juryn om korgen.

Ett utlåtande fick Anders, så positivt att det gav ett första pris.

Anders Moberg, Wilhelmberg Baggetorp, 641 94 Katrineholm, tel 0150-221 65 el 0150-175 94

SÖRMLÄNDSKT HANTVERK 1992

ANDRA PRIS

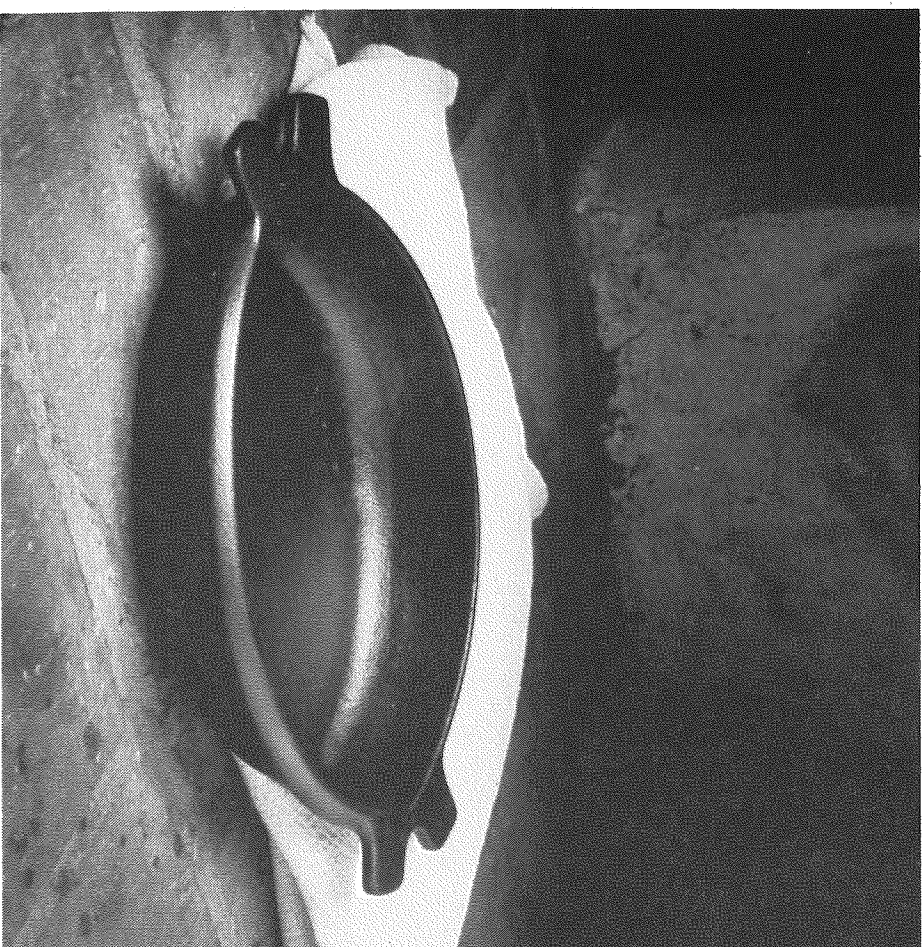
Årets vinnare har utifrån en gammal teknik, skapat något han själv behöver och har saknat. Andrapristagarna har kommit med i tävlingen för att de kunde arbeta tillsammans. Hederspristagaren har anpassat sina konstnärliga ambitioner till vardagens krav. vilken Per Olof har gjutit grängförmén i gråjärn.

Bo är keramiker och arbetar sedan 15 år i keramikverksbuden på det kommunala Allaktivitetshuset Nya Gästis i Eskilstuna. Han undervisar också i keramik på estetiska linjen vid Eskilstuna folkhögskola.

Bo arbetar med egen keramik på fritiden. Kännetecknande för Bos egen keramiska produktion är att hans alster är mycket tunna och lätta. - Jag jobbar mot den tunna skärven förklarar Bo. Det är en utmaning varje gång jag sätter mig vid drejskivan. Se även Bos Upprop till alla keramiker!

Per Olof Lindström har utifrån Bos lernmodell handformat grängfäret i en sandform. Han står också för efterbehandlingen

Per Olof Lindström har utifrån Bos lernmodell handformat grängfäret i en sandform. Han står också för efterbehandlingen

Anders Moberg, Wilhelmberg Baggetorp, 641 94 Katrineholm, tel 0150-221 65 el 0150-175 94

Anders Moberg, Wilhelmberg Baggetorp, 641 94 Katrineholm, tel 0150-221 65 el 0150-175 94

Anders Moberg, Wilhelmberg Baggetorp, 641 94 Katrineholm, tel 0150-221 65 el 0150-175 94

Anders Moberg, Wilhelmberg Baggetorp, 641 94 Katrineholm, tel 0150-221 65 el 0150-175 94

Anders Moberg, Wilhelmberg Baggetorp, 641 94 Katrineholm, tel 0150-221 65 el 0150-175 94

HEDERS-OMNÄMNANDE

gav juryn Gunnar Carl Nilsson från Strängnäs för sin soppterrin i stengods med mottot "Till lyst och vär-

me".

Den fick följande omdöme: God Funktion, fin glasyrbehandling, varmt formspråk, dock något traditi-

Gunnar Carl har arbetat med lera sedan slutet av 70-talet och är bland annat verksam i Hanverksgruppen Humlan. Han har ingen formell utbildning utan har som han själv uttrycker det gått i "livets hårda skola". Förutom att arbeta med keramik tillverkar Gunnar Carl skulpturer i plåt. Han har sin verkstad i Strängnäs.

Gunnar Carl tycker mycket om att experimentera med glasyrer och gör bl a glasyrer av nötskalska. - Jag använder helst jordnära färger som jag tycker harmonierar bättre med materialet, säger han.

Prisutdelningen förrättades på Ängeln i Katrineholm på Skyltsöndagen av Maria Bengtsson, kommunråd i Katrineholms kommun.

Under hela december fanns också samtliga tävlingsbidrag utställda i Grafikrummet på Ängeln.

För den som missade utställ-

UPPROP TILL

ALLA KERAMIKER

Tänk om man kunde samla alla keramik i Sörmland! Har du behov av att förkovra dig som keramik? Diskutera form funktion m m. Jag har det. Min önskan är att vi startar en sektion för keramik inom Södermanlands läns hemsjödsförening. Utifrån denna sektion skulle det vara möjligt att få igång kurser, seminarier projekt och utställningar. Är du intresserad. Kontakta Södermanlands läns hemsjödsförening, Ö Kyrkogatan 48, 611 33 Nyköping, tfn 0155-28 18 30, 21 29 21

Med hälsningar
Bo Gustafsson

VÄVSEKTIONEN

Lördagen den 20 mars 1993 besöker vi ALMGRENS SIDENVÄVERI i Stockholm. Det ligger på Repslagargatan 15 (mittemellan Slussen och Medborgarplatsen).

Vi skall vara där kl 11.00 och bussen avgår därefter

från Katrineholm (EGE-buss)	kl 9.00
" Flens järnvägsstation	kl 9.20
" Malmköping, Statioil	kl 9.35
" Strängnäs busstation	kl 10.00

Visningen av det gamla industrimuseet tar ca 2 timmar. Därefter är det fritt fram för var och en att äta lunch och att bese den nya byggnaden vid Medborgarplatsen och Södra Stationsområdet med saluhall och annorlunda arkitektur. Gallerierna på Hornsgataspucken ligger inte heller så långt från Repslagargatan. Kl 15.00 går bussen hem igen och beräknas vara i Katrineholm vid 17-tiden.

ningen i Katrineholm kommer en ny chans. Föremålen ställs ut i Flens bibliotek 3 - 18 mars 1993.

Helena Åberg

FUNDERINGAR KRING EN JURYS VÅNDOR

Att bli vald till jurymedlemkänns som en stor och viktig uppgift. Att bland alla de insända fina och välgjorda bidragen välja en vinnare är också en svår uppgift med tanke på all den tid och kärlek som var och en av tillverkarna lagt ner på just sitt bidrag.

Juryn bestod av Tore Edvinsson, hårdsjödskonsulent från Uppsala, Per Jakob Tani, möbelsnickare från Björnlunda samt undertecknad, Britt-Marie Boulogner, textildesignare från Stallarholmen.

Vi möttes på Hemsjödens kansli, där alla de inlämnade bidragen stod uppställda på ett bord. Vi stod där alla tre och tittade och kände

på de olika produkterna. Så mycket välgjort...så mycket traditionellt men inte så mycket nyänkande. Trots de många bidragen valde vi alla tre ut samma produkter som pristagare. Sedan började diskussionerna. För att lättare strukturera upp alla våra olika "tyckanden" kom vi fram till ett poängsystem som fungerade bra och var till god hjälp för vårt slutliga val.

Varje jurymedlem poängsatte de tre utvalda produkterna på en ett till tre-poängsskala utifrån kriterier som hade utlysts i inbjudan till tävlingen. De olika kriterierna var Ny form, Bra funktion, Teknisk kvalitet samt Konstnärlig kvalitet. Sedan räknade vi ihop de sammanlagda poängen. Var och en fick motivera sin poängsättning och fick kritik eller bifall. Kampen blev jämn in i det sista.

Efter ytterligare en omgångs resonerande beslutade vi oss för att Anders Mobergs välgjorda, praktiska svampkorg var bäst och egentligen var den enda produkten som dessutom också hade ett nyänkande. En önskekorg för varje svampblockare. Vi som har tillgång till bra svampmarker

Bilda nya sektioner under länsförbundet! Om du, liksom Git Palmgren och Bo Gustafsson, har ett specialintresse som du vill utforska tillsammans med andra, t.ex. knyppling, stickning, knotttillverkning, hör av dig till föreningen. Allt som krävs är att ni själva driver det. Vi hjälper till att förmedla information.
Bilden visar första pris i vävsektionens Rosenängsgästning. Helena Edling vann med vit skjorta med röd rosenängsmönster. Foto: Niklas Palmklint

PRISER för bussresa t/r samt guidad visning hos Almgrens är 175 kr/person, (betalas vid påstigningen). Detta pris gäller under förutsättning att vi blir minst 40 deltagare.
ANMÄLAN ÄR BINDANDE!
ANMÄLAN senast den 8 mars till Barbro Rodell tfn 0150-195 98 (dag) kl 17-18.00)

SOMMARKURS I FINNVÄV 92

Två stora kulturarrangemang gick av stapeln i somras vid Gästgivarregården i Malmköping. Veckan efter pingst repeterades och framfördes FRIDA-spelen och dessutom pågick en kurs i TVELAGSVÄV. Tekniken Finnväv kallades så på sörmåndska och namnet är också betecknande för detta vävsätt, som ju består av två

hade dock en synpunkt på att korgen var för liten!
Anders fick ett förstapris och 5 000 kr. Andrapristagare blev formgivaren Bo Gustafsson och handformaren Per Olof Lindströms gratängform i gjutjärn. Prissumma 3 000 kr.

Vi valde också att dela ut ett hederspris och 2 000 kr till Gunnar Carl Nilsson för hans snackfulla soppterrin med fin glasyrbehandling och trevliga handtag.

Efter att ha valt ut de tre vinnarna kände vi oss nöjda och glatt enade om att vi valt rätt.

Vi beslöt oss också för att rikta en uppmaning till alla hantverkare. Våga ge er ut på hal is vad gäller nyänkande. Den håller!

Britt-Marie Boulogner
jurymedlem

hade växt fram på tygbommen. Veckan gick alldeles för fort, men vi fick dock en liten inblick i hur man kan skapa vackra bilder i finnvävsteknik.

Den 23 september hade vi återsamling hos vår kursledare för att beskåda våra finnvävar i monterat skick. Det var roligt att se hur fantasin och färgsinnet flödat. Inget var det andra likt.

En sån här kurs är som en VI-TAMINSPRUTA. Man får nya idéer och knyter intressanta kontakter.

Du som tycker det här låter spännande gör slag i saken och kom med på en veckokurs i sommar. Du kommer inte att ångra dig.

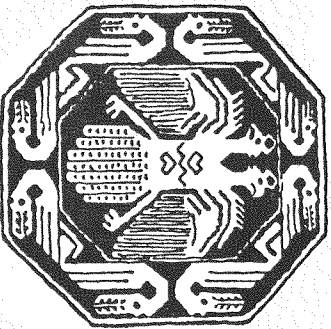
Vid skyttein
Barbro Askeljung

SOMMARKURS I FINNVÄV 93

För den som gått grundkurs i Moorman- eller finnvävsteknik erbjuder vi fördjupning i dessa bindningar. Alternativt kan man välja olika plocktekniker såsom HV-teknik, krabbasnår, dukagång, ryssväv, snärväv m m.

Plats: Gästgivarregården i Malmköping
Tid: 14-18 juni 1993 (dag) 9.00-15.30
35 lekt

Lärare: Git Palmgren
Förkunskaper: Grundkurs i vävuppsättning
Kursavgift: 970 kr exkl material
Sista anmälningssdag: 28 maj
Anmälan: Git Palmgren,
tfn 0157-930 50

EFTERLYSNING!

LINNE, LINNE...

Har du linne i ditt skåp?

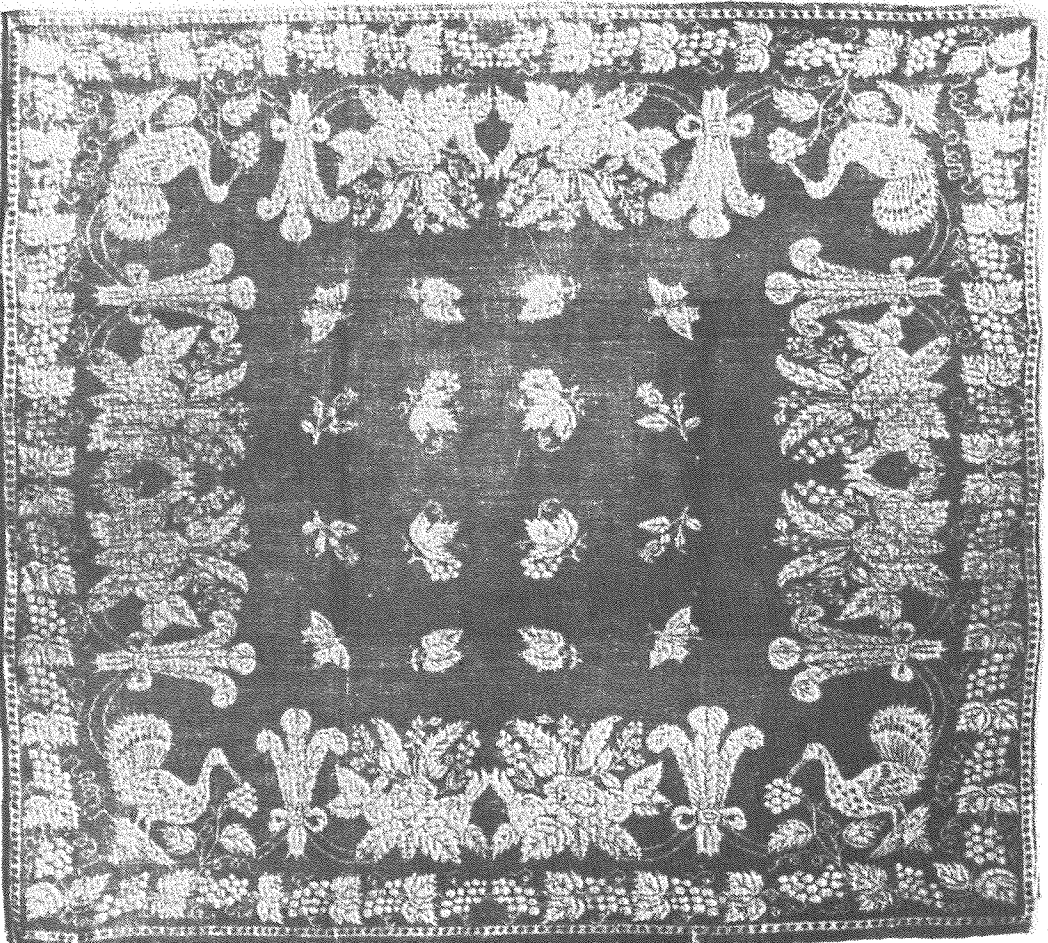
Jag som undrar det heter Anne Sofie Ampén. Under hösten 1992 började jag studera på Handarbetets Vänners högre hemsjödsutbildning. I ämnet slöjd och miljöhistoria, som ingår i utbildningen, skall en uppgift av undersökande karaktär utföras. Jag har valt att undersöka hur linnehanteringen ser ut i dag. För att få svar på det behöver jag hjälp. Skulle du vilja skriva och berätta för mej hur du vårdar, hanterar och förvarar ditt linne? Som vägledning kan nedanstående frågor beaktas;

Hur tvättar du linne?
Vilken temperatur och tvättmedel används?

Hur efterbehandlar du linne?
Stryker, torkar plant, varm- eller kallmanglar?

Hur förvarar du linne?
Vikt eller rullat?

Vem har lärt dej tvätta linne?
Genom arv eller egna erfarenheter?

Serviette från Flors linneanväktur. Foto: Nordiska museet

EFTERLYSNING!

KALLMANGLAR

För att komplettera undersökningen om hur linnehanteringen går till i dag, har jag påbörjat en inventering av kallmanglar i Vingåkers kommun.

Hör upp! Alla Vingåkersbor Har du en kallmangel, ny eller gammal?

Känner du någon som har en kallmangel?

Eller vet du var det finns kallmanglar? Om det är privata eller allmänna manglar spelar ingen roll, allt är av intresse.

Inventeringen, hoppas jag, kommer att visa hur många kallmanglar det finns i kommunen, vilka modeller som förekommer och om de används och vad de används till.

Jag kommer så småningom att presentera resultaten i något nummer av Handlaget.

Ann Sofie Ampén

NU ÄR DET DAGS FÖR ALLA LÄRARE ATT ANMÄLA SEJ TILL ÅRETS FERIEFORTBILDNING

Vår omlyckta feriefortbildning HANTVERK-KULTUR-MILJÖ finns nu med i kurskatalogen. Den är i år grendelad men bygger ändå på intresser mellan teoretiska och praktiska ämnen. Kursansvariga är Läns-hemsjödskonsulenterna och Södermanlands museum.

HANTVERK - KULTUR - MILJÖ - I

Kategori: Låg-mellan-högstadiet, klasslärare, NO-SO-lärare
Feriefortbildning 7-9 juni
Torpet Långmaren under Nynäs
Kursansvariga: Läns-hemsjödskonsulenterna och Södermanlands museum
Sista anmälningssdag 30 april!

HANTVERK - KULTUR - MILJÖ - II
Kategori: Slöjd- och textillärare på grundskolan
Feriefortbildning 9-11 augusti
Julita gård
Kursansvariga: Läns-hemsjödskonsulenterna, Södermanlands museum, Julita gård
Sista anmälningssdag 30 april!

Se även kurskatalogen eller begär information genom Södermanlands läns hemsjödsförening, Ö Kyrkogatan 48, 611 33 Nyköping, tfn 0155-28 18 30, 21 29 21

FORTBILDNINGSKURSER FÖR SLÖJD- OCH TEXTILLÄRARE VECKOSLUT, LÄSÅRET 1993/94

ATT TÄLLA MED KNIV OCH YXA
20 LEKT
Tid: 2 och 9 oktober 1993
Plats: Malmköping

Plats: Nyköping

VÄVA MED HALM OCH SÄV
20 lekt
Tid: 12-13 februari 1994
Plats: Nyköping

ATT TOVA SOM SKYTERNA
38 lekt
Modern tillämpning av centralasiatiska tovningsmetoder
Begär kursinformation via skollensningen eller genom Södermanlands läns hemsjödsförening, Ö Kyrkogatan 48, 611 33 Nyköping, tfn 0155-28 18 30

SVEPTEKNIK 38 lekt
Tid: 12-13 febr och 12-13 mars 1994

OBS!

SISTA ANMÄLNINGSDAG 30 APRIL!

LÄNSANKNUTNA KURSER

Tråg-, sked-, slev- och fattillverkning
Lärare: Per Helldorf
Tid: 24-25 april och 8-9 maj
Plats: Hos yrkesslöjdare

KALENDARIUM

3 - 18 MARS
Uställning av tävlingen SÖRMLÄNDSKT HANTVERK
Flens bibliotek

21 MARS - 18 APRIL

NIO MÖBLER OCH EN GITARR
Gesällprov från Carl Malmstens verkstadskola visas på Eskilstuna konstmuseum, Kyrkogatan 9
Öppet alla dagar utom måndag kl 12-16, torsdag även kl 19-21

27 MARS
Årsmöte

22 MAJ
Gammeldags marknad i Malmköping

Var med i ÅRETS SPINNTÄVLING

Öppen för alla länets Ullspinnare
Lördagen 22 maj i Malmköping
Första pris 1 000 kr ur Ann-Marie von Stockenströms fond
Prisutdelare: Ann-Marie von Stockenström

Begär tävlingsregler från Södermanlands läns hemsjödsförening
Ö Kyrkogatan 48, 611 33 Nyköping
SISTA ANMÄLNINGSDAG - 29 april till Gertrud Sjölin, tfn 0155-28 18 30
Arr Södermanlands läns hemsjödsförening

VÅRTERMINEN/HÖSTTERMINEN 1993

Sörmländskt torparliv
Barnverksamhet för barn i grundskolan och förskolan på Långmaren och Julita gård
Upplysningar genom hemsjödskon-

Per Helldorf i Floda
Kursprospekt och information lämnas av hårdslödskonsulent Helena Åberg, tfn 0155-21 29 21

sulenterna, tfn 0155-28 18 30, 21 29 21
Arr. Läns-hemsjödskonsulenterna, Södermanlands museum, Julita gård

31 JULI
Jordbrukets dag på Julita

1 AUGUSTI
Flyttar Hemsjödsföreningen och hemsjödskonsulenterna till mer ändamålsenliga lokaler i centrala Nyköping.

PRENUMERERA PÅ
TIDNINGEN HEMSLÖJDEN
- SVERIGES VÄCKRÄSTE OCH
ENTRESANTASTE TIDSKRIFT.
DU FÅR DEN BILGÅRE
SOM MEDLEMT VÄR
HEMSLÖJDSFÖRENING.

TIDNINGEN HANDLA-GET

Redaktion:
Bie Seipel 0159-113 53
Git Palmgren 0157-930 50
Lille-Mor Boman, Helena Ågren
och Gertrud Sjölin 0155-2818 30
Postadress:
Ö Kyrkogatan 48
611 33 Nyköping

Hör av Dig med uppgifter till kalendariet och med uppslag till artiklar och intressanta ämnesområden!